

FOR
Freedom
AND
Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

NO. 26

CLEVELAND 3, O., FRIDAY MORNING, FEBRUARY 6, 1948

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

LET L. — VOL. L

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

BOJ NA DVE FRONTI. — Slovenci, ki hčete biti res Slovenci, bjejo v Trstu in na Goriškem, kolikor je ostalo pod Italijo, boj na dve strani. Italijanski šovinizem ne ponehuje. Res da osrednja italijanska vlada kaže dobro voljo, da bi držala obljube v smislu mirovne pogodbe, toda Italijani na Goriškem so še vedno polni sovraštva in samo gledajo, kje bi Slovencem skodovali. Nič bolje ni v Trstu. To je boj na eni strani.

Na drugi strani pa imajo Slovenci, ki ne marajo trobiti v Titov rog, vedno opraviti s terorizmom komunistov. Tem je vasko sredstvo dobrodošlo, da udarijo po protikomunističnih Slovencih. Sami so tesno povezani z italijanskimi komunisti. Pri tem jih nič ne ovira, da zapostavljajo svojo narodnost za komunizem. Vse one Slovene pa, ki so proti

komunistom, proglašajo za fašiste in izdajalce. Tako so Slovenci, ki so itak v veliki manjšini proti Italijanom, razbiti po krividi komunizma.

Stališče poštenega Slovencega je torej skrajno težavno. Pa naj bo tako težko, morajo vzdržati, ker hincavškega komunizma bo enkrat tudi konec.

SOGLASNA SO POREČILA, kako so razočarani oni Slovenci, ki so prišli pod Titovo gospodstvo, pa so prej delali z Osvobodilno fronto. Večina je res dela v dobrì veri. Niso verjeli nim, ki so jim prav svetovali. Nekaj pa jih je bilo povsod, ki so mislili, da bodo pod novimi gospodarji lahko druge tlačili. Lepredki so, ki so prišli do kakih oblasti. Vse drugo pa je razočarano nad razmerami, ki so jih zagrnile. Nekdo je zapisal: "Osvobodilna fronta je bila z

(Dale na 3. stran)

Odobrenje za vodno pot je gotovo, če bo senator Taft za to

Washington. — Projekt za poglobitev reke sv. Lovrenca, da se s tem odpre pot velikim ladjam z morja do Velikih Jezev, bo predstavljen na glasovanje najbrže 27. februarja.

Mnogo se je že debatiralo o tem projektu, ki bo stal \$720,000,000. Mnogo jih je že in mnogo proti. Toda vseč čakajo, kaj bo napravil senator Taft. Ta pravi, da se še ni odločil. Ako bo Taft za projekt, potem bo govor sprejet v senatu. Demokrati so namreč zanj, ker ga podpira predsednik Truman in tako pričima še senator Taft, bodo še tudi republikanci zanj.

Zlasti so zainteresirana za ta projekt mesta v osrednjem zapanju. Železne rude bo nekoč zmanjšalo v Minnesoti, ki zalaga zdaj že njo industrijska mesta. Ta bodo moral potem dobiti rudo po vodi iz drugih dežel, ali pa se bo moraloma pomakniti industrija bližje morja, kar bi stalo pa več, kot pa poglobitev reke sv. Lovrenca. Vsaj tako trdi senator McCarthy iz Wisconsina.

Mornarica posodi olje New Yorku

Washington. — Mornariško poveljstvo je pripravljeno posoditi mestu New Yorku 12,600,000 galon kurivnega olja, ki ga mestu primanjkuje za hišno gretje.

Schuschnigg bo učil na univerzi

St. Louis, Mo. — Dr. Kurt Schuschnigg, bivši avstrijski kancelar, bo prevzel profesorsko službo na tukajšnji univerzi. Službo nastopi s poletnim tečajem.

KOMUNISTIČNEGA ZMAJA, KI NAM ZDAJ GROZI, SMO SAMI ZREDILI, TRDI SODNIK

Cleveland, O. — Včeraj je govoril na skupnem sestanku Kolumbovih vitezov in organizacije Shrine okrajin sodnik James Connell. V svojem govoru je orisal ateistični komunizem kot "zmaj, ki smo ga sami zredili in ki nas hčete zdaj požreti."

Sodnik je primerjal življenje v Rusiji in v zapadni civilizaciji ter izjavil, da je prinesel komunistom samo suženjstvo in mizerijo, dočim je producirala zapadna demokracija največje sve-

13 NALOŽENIH TRUKOV ZGORELO S KLADIŠČEM

Včeraj zjutraj se je razletela pečica, kurjena z oljem, v pisarni, ki so itak v veliki manjšini proti Italijanom, razbiti po krividi komunizma.

Stališče poštenega Slovencega

je torej skrajno težavno. Pa naj

bo tako težko, morajo vzdržati,

ker hincavškega komunizma bo

enkrat tudi konec.

SOGLASNA SO POREČILA, kako so razočarani oni Slovenci,

ki so prišli pod Titovo gospodstvo,

pa so prej delali z Osvobodilno

fronto. Večina je res dela

v dobrì veri. Niso verjeli nim,

ki so jim prav svetovali.

Nekaj pa jih je bilo povsod, ki so

mislili, da bodo pod novimi gospodarji lahko druge tlačili.

Lepredki so, ki so prišli do kakih oblasti. Vse drugo pa je razočarano nad razmerami, ki so jih zagrnile. Nekdo je zapisal:

"Osvobodilna fronta je bila z

(Dale na 3. stran)

Perzija je zavrnila obtožbo Rusije, da ji Amerika vadi armado

Teheran. — Perzijska vlada je obosilila noto Sovjetske Rusije, v kateri jo dolži, da ji Zed. države vežbojo armado. Perzija izjavlja, da je ta obdolžitev brez vsake podlage ter obenem očita Rusiji, da se vtika v notranje zadeve Perzije.

Obratno pa obdolžuje Perzija Sovjetsko Rusijo, da podpira perzijske rebelle, da skriva voditelje teh rebelov in da jim je dala na razpolago radio za propagando. Zahleva od Moskve, da ji takoj izroči perzijske ustaše.

Iz raznih naselbin

Ely, Minn. — Tukaj je umrla Marija Močnik, vdova po Leopoldu Močniku, stara ob smrti 75 let. Rodom je bila iz Gorenjskega. V Ely je dosegla pred 45 leti. Bila je dvakrat poročena, njen prvi soprog je bil Frank Labernik. Bila je članica SNPJ in SZZ. Zapusča sinova Josepha in Johna Labernik ter dve hčeri: Mrs. Frank Zgonc in Mrs. Rudolf Sever.

Dne 31. jan. je bil pogreb v Evelethu za mladim, v Evelethu rojenim Slovencem John S. Kochevarjem. Bil je star še 37 let. Umril je za srčno napako. V Evelethu zapusča starše, soprog, enega sina in hčer. Bil je član KSKJ in Kolumbovih viteških.

Naša naravnica Mrs. John Logar iz 515 E. Camp St. se nahaja na Rochester kliniki v zdravstvene svrhe.

Ely-Winton bolnišnica je bila pred enim tednom odprta obiskovalcem na ogled. Vsi so se pojavljali izrazili o lepo urejenem poslopju. Nahaja se na gricu ob Fall jezeru.

KOMUNISTIČNEGA ZMAJA, KI NAM ZDAJ GROZI, SMO SAMI ZREDILI, TRDI SODNIK

Cleveland, O. — Včeraj je govoril na skupnem sestanku Kolumbovih vitezov in organizacije Shrine okrajin sodnik James Connell. V svojem govoru je orisal ateistični komunizem kot "zmaj, ki smo ga sami zredili in ki nas hčete zdaj požreti."

Sodnik je primerjal življenje v Rusiji in v zapadni civilizaciji ter izjavil, da je prinesel komunistom samo suženjstvo in mizerijo, dočim je producirala zapadna demokracija največje sve-

Mary Kekić

Sinoči ob 8 je umrla Mrs. Mary Kekić, stanujoča na 3141 St. Clair Ave. Bolehalo je kaže 5 mesecev. Soprog John ji je umrl še leta 1918. Rojena je bila v vasi Serneče in stara ob smrti 62 let. Zapusča štiri otroke: Ano Zuzic, Johna, Mary Tomak in Nicka ter 6 vnukov. V Evropi zapusča več bratov in sester.

Bila je članica št. 47 HBZ in Krunice fare sv. Pavla. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda. Čas pogreba pa še ni določen.

Pvt. Stanley J. Zupancic

Pvt. Stanley J. Zupancic, ki je padel v Normandiji 26. junija 1944, je bil član društva Njazv. Ime na fare sv. Vida Krstil z njegovim triplom leži zdaj v Grdinovem pogrebнем zavodu, odkoder bo pogreb južni zjutraj ob 9 z vsemi vojaškimi častmi in v cerkev sv. Vida.

Nobena oseba, ki drži s komunisti, ne bi smela dobiti vladne službe.

Albina Pesek

Nagloma je umrla Albina Pešek roj. Godec, stanujoča na 3268 E. 49. St. Pogreb ima v oskrbi pogrebni zavod Louis Ferfolia. Čas pogreba še ni določen.

Nemški gen. Blaskowitz je storil samomor tik pred obravnavo

Nuernberg. — Nemški general Johannes Blaskowitz, ki je imel med vojno čin feldmaršala, je storil samomor s tem, da je skočil na dvorišču jetnišnice na tisk 30. čevljev globoko.

General je umrl par ur prej, predno bi šel pred sodnijo radi vojnih zločinov. Obtožen je bil z 12 drugimi generali. Na isti način je izvršil samomor general Franz Boehme pred prvo sodno obravnavo v Nuernbergu.

Blaskowitz je bil večič v vojni in tanki in pod njegovim vodstvom so Nemci predeli francosko linijo leta 1940, kar je povzročilo padec Francije. Služil je tudi kot nemški poveljnik v Pragi in kot vojaški guverner Češke.

Darovi za begunce

Za slovenske begunce so darovali v našem uradu slednje: \$10 je darovala Jennie Luzar, 1035 E. 69. St., Mrs. Agnes Klemcic iz Cleveland Heights, O. \$5, Mrs. Vidmar \$3, Mrs. Jevnikar, 20701 Morris Ave. \$3, Mr. in Mrs. Frank Začnik iz Nellyville, Mo. \$2, Mrs. Karolina Roje, 12627 Iowa Ave. \$1.50.

Iskrena hvala vsem skupaj za velikodušen dar in priporočamo še drugim, da bi kaj darovali ob prilikah v ta namen.

General Clark zahteva strožje postave proti komunistom

Zahteva od kongresa, da poostri sedanje postave proti rdečkarjem

Washington. — General Tom Clark je včeraj svaril kongres pred programom ameriških komunistov in sopotnikov, ki bi nas moral pred vsem skrbeti.

Razvil je svojo zamisel, kako bi se z uspehom nastopilo proti komunizmu in drugim protiamerškim elementom.

Prvi korak naj bi bil, je podarjal Clark, da kongres poostri sedanje postave v boju proti komunizmu. Je pa proti temu, da bi se prepovedalo komunistično stranko, ker bi se jo stem pognoalo samo v kot, a ne zatrlo.

General Clark je predlagal za uspešno pobiranje komunizma slednje:

Da se venomer nadzoruje vse aktivnosti protiamerških elementov.

Da se takoj kaznuje vse, ki kršijo federalne postave.

Da se izzene iz dežele vse tujce, ki se udejstvujejo v protiamerški aktivnostih.

Da se prisili registrirati vse organizacije, ki sodelujejo s komunizmom.

Delavske unije naj izločijo vse članstvo, ki drži s komunisti ali njih idejam.

Nobena oseba, ki drži s komunisti, ne bi smela dobiti vladne službe.

Senator Wheeler noče dobre pozicije pri AFL

Miami, Fla. — Izvršni odsek AFL je ponudil bivšemu senatorju Burton K. Wheelerju, demokratu iz Montane, dobro službo, ki bi mu nesla \$20,000 na leto. Pomagal naj bi uniji AFL pri njenem boju proti Taft-Hartleyevi delavski postavi.

Wheeler je pa pozicijo odklonil. Rekel je, da bi unija ne smela voditi boja proti vsem kongresnikom, ki so glasovali za to postavo. Unija je namreč že opetovala izjavila, da so vsi takih kongresnikov sovražniki delavskih letev.

Bivši senator je odklonil lepo pozicijo z izgovorom, da je preveč obložen z delom, dasi se čuti zelo počaščenega s to ponudbo od AFL.

Nove avtne licence za 1948

Columbus, O. — Nove avtne licence za leto 1948 bodo naprodaj v državi Ohio ob 1. marca naprej. Vsak avto mora imeti novo licenčno številko do 1. aprila. Letošnje bodo imele črne številke na rumenem polju.

General Eisenhower bo slekel uniformo v soboto

Washington. — General Eisenhower bo odstopil v soboto opoldne kot načelnik ameriškega generalnega štaba. V maju ali juniju bo nastopil službo kot predsednik Columbia univerze.

Ne odlhašajte!

Nabavite si

BESEDNJAK DR. KERNA

dokler je še zaloga.

Naročite ga lahko v naši upravi. Pošljemo tudi po pošti, če pošljete \$5.00. Naslov:

Amerika Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, O.

EISENHOWER NI MISLIL NA McARTHURJA

Washington. — General Eisenhower je zanikal, da bi imel v mislih generala MacArthurja, ko je izjavil, da bi militaristi ne smeli biti predsedniki Zed. držav. Ako hoče MacArthur kanidirati ali ne, je to njegova zadeva, je rekel Eisenhower.

Eisenhower je rekel, da je s tistimi besedami misil samo naše, da je s tem uničil vsak dvom, če bo kandidat ali ne.

Senator dokazuje višje cene za Crisco, dočim ima manjše stroške

Washington. — Senator Tom Clark je včeraj svaril kongres pred programom ameriških komunistov in sopotnikov, ki bi nas moral pred vsem skrbeti.

Razvil je

JAMES DEBEVEC, Editor
6117 St. Clair Ave. HENDERSON 6628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrletno \$8.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year;
\$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 26 Fri, Feb. 6, 1948

diga Jezusa Nazareškega, od katerega se je tudi Gandhi učil: Blagor krotkim, ker bodo zemljo posedli.

Nasilje, ki smo o njem govorili, je nasilje nad človekom z neskončno vrednostjo neumrjoče duše. Človekovo dostenjstvo gazijo v blato totalitarne komunistične države, ki napravljajo človeka samo za zobček na kolesju mogočnega državnega stroja. Gandhi nekrstjan sede sam za kolovrat, da bi pokazal vrednost človekovega osebnega dela in truda. Več! Posti se, da rešuje druge. Ko je umiral, je baje položil ruke na čelo kot indijsko znamenje odpuščanje morilcu. Pa poglejte sedaj po Evropi, še posebej po nesrečni Jugoslaviji, kjer tri leta po končani vojni še vedno govorijo le o maščevanju in jim ni dovolj berciev, da bi iskali zločincev in ne dovolj sodišč, da bi jih sodila. Svet, ki noče Kristusovega nauka o ljubzenju do človeka in o dostenjstvu človeka, naj bi se vsaj pri Gandiju učil.

Ali je Gandhi in Indiji uspel? Za dobroto so ga prenapetji ubili. Ali je njegovo delo brezuspešno? Nemški pisatelj Foester je nekoč zapisal, da tudi najmanjše dobro delo vpliva na druge ljudi tja do poslednje sodbe in tako ostane trajno. Vrzci, pravi, kamenček v jezeru. Če tudi je majhen, napravlja valčke, ki se širijo in širijo naprej po vodi. Tako tudi dobro delo zadene ob človeška srca in širi dobro naprej. Na marsikatero srce bo vplivalo Gandijev dobro delo, zato ne bo brezuspešno.

Tudi Tvoje, tudi Tvoje najmanjše, ne bo žaman.

Beseda o Gandiju

Indija je bila zadnje dni spet središče svetovne pozornosti. Ni dolgo tega, kar je skoro 400 milijonov njenih prebivalcev doseglo neodvisnost. Anglija se je umaknila in dve državi, ena pretežno hindujska, druga pretežno mohamedanska, sta se samostojni pridružili angleškim dominijonom. Svet je s strahom gledal na novi državi, ali ne izbruhne tam odprta vojna med sovražnima dvema neizkušenima državama. Kri je tekla brez vojne napovedi in stotisoči so moralni bežati, da si rešijo življenje, iz ene in druge nove države. Kljub vsaj navideznemu prizadevanju obeh novih vlad mladih držav za mir ni bilo miru. Toda bolj kot radi vseh teh grozeh nemirov je obrnila Indija nase pozornost radi nednne nasilne smrti svojega največjega moža Mahatma Gandija.

Ko je najbolj grozila nevarnost vojne v na dvoje deljevale Indije, je ljubljenc in voditelj Hindujcev začel — postom. Izjavil je, da se posti do smrti, če se ne pomire. Dosegel je pomirjenje, vsaj začasno. Toda malo na to je svet pretresla vest, da je ta Indijec bil ubit, ko je 30. jan. šel — molit. Ubijalec, ki ga je ustrelil je tudi Hindu. Stari mož je torej imel tudi sovražnike.

Nekaj posebnega je bilo življenje tega moža. Šel je iz Indije v London in tam med Angleži študiral pravo. Dasi je živel med tuji, ga tujina ni prevzela; ni pozabil na svoj narod. Postal je kasneje odvetnik zatiranih indijskih izseljencev v Južni Afriki. Še kasneje se je vrnil v Indijo in začel boj za njeno neodvisnost od Anglike. Pa ni oznanjal kravtega boja ali upora, ampak miren odpor in povdarek svojih pravic. Postal je dejanski voditelj Hindujcev in s svojim načinom "nepokalj" tudi postal in Indiji nebitni neodvisnost. Eno njegovih orozij je bila molitev, drugo — post. Ljudstvo je navajal naj ostane zvesto indijskemu šegam in navadam. Da ta svoj nauk poudari, je sam pridno sedel za kolovratom in predel. Učil je preprost življenja; njegova hrana je bilo zlasti kozje mleko, njegova obleka tkanova okrog spodnjega telesa.

Postal je ljubljenc indijskega ljudstva. Nihče ni govoril o njem samo kot o Gandiju, ampak so ga v govoru nazvali Gandiji. Kadar so ga klicali Mahatma to je "velika duša," so tudi dostavljali ta ji, ki je izraz posebne ljubezni. Kakor se je pokazalo ob njegovem zadnjem postu, ga je ljudstvo tudi ubogalo. Žal ne vsi. Njegovo truplo so po indijski šagi sežgali na grmadi dišečega indijskega lesa ob ogromni udeležbi objokanega ljudstva.

To je zunanja podoba tega indijskega voditelja, ki je sklenil življensko pot v svojem 79 letu danes teden, zadet od krgelj sorojaka. Njegov pepel so strešli v sveto reko, ki teče ob indijskem glavnem mestu Novi Delhi. Ali bo tudi njegovo delo izginilo kot je raztresen njegov pepel? Kakšne bodo posledice njegove smrti, se da samo ugabiti. Množi misijo, da bo nasilje zmagal nad pomirjivostjo in da more Indija pričakovati krvavo medsebojno obračunavanje, drugi sodijo, da bo tudi smrt Gandijeva delovala pomirljivo kot je njegovo življenje.

Ni mogoče odrekati izredne veličine temu možu. Ne strinjam se z vsem njegovim učenjem in početjem, vendar je treba priznati, da je bil izvanreden pojavi. Naj dodamo par misli, ki se bo smrti Gandijevi same vsiljujejo.

Svet Gandhi občuje. Kaj občuje na njem? Ne njegove lepote, ne njegove moći, ne njegove razumnoosti. Svet občuje na njem duhovne vrednote. Mož ni bil kristjan, bil pa je globoko veren. Svet ne mara danes vere in se iz nje norčuje, vendar nehote Gandhiovo vernost občuje. Svet čuti, da je vernost neka vrednota, večja vrednota kot zunanja mogočnost. Mož je bil mož samoodpovedi. Tudi o tem nerad sliši moderen človek, da je treba samopremagovanja, da je treba za življenje tudi poguma trpljenja. In vendar na Gandiju to samodpovedi in preprost občuje. In vendar, če ni Boga, če ni neumrjoče duše, ali ni bil stari Gandhi le star norec? Ali še ne zdi, kakor da svet v takih trenutkih občuti, kako je izgubljen brez Boga?

Zivimo v času, ko nasilje prevladuje in ko ga celo proslavlja. Komaj so se malo pomirili oni, ki so ploskali na silnem Mussoliniju, Hitlerju, že imate druge, ki ploskajo krvavemu Stalinu ali Titu. Množice ljudi najdete, ki opravljajo ali vsaj zagovarjajo umore, koncentracijska taborišča, preseljevanja in ječe v komunističnem svetu. Žalibog najdete take ljudi tudi med Slovenci. In spet! Dan za dnem bremo, kako v Palestini brezake vojne napovedi pokajo bombe ter more nedolžne ljudi in kako vse to podpirajo iz Amerike. Ob judovski mogočnosti si komaj kdo upa to početje odsoditi. Vsem tem Gandhi govoriti, da je dosegel neodvisnost Indije z naukom, da je nasilje odsodbe vredno. Kakor da bi drugega konca sveta donela pridiga na gori, pri-

padom. Zapad odklanja misel na Pax Sovietica, a Sovjeti misel na Pax Americana. Morada se sčasoma oba naučita, da je "sreda zlata skleda" kakor pravi pregovor — če bomo dovolj dolgo živel.

Te dni sem prečital izredno zanimivo in poučno knjigo "Russia's Europe" (Ruska Evropa), ki jo je spisal znani ameriški liberalni časnik in pisatelj Hal Lehrman, inozemski poročevalc newyorškega Sovjetom naklonjenega dnevnika PM in liberalne revije Nation in več londonskih liberalnih časopisov. Mož je dvakrat prepotoval vzhodno Evropo in Balkan v letih 1945 in 1946 in knjiga je sad dveletnega opazovanja na licu mesta. Lehrman, ki je bil eden tistih liberalcev, ki ne morejo in ne morejo verjeti, da bi bili komunisti zmožni takšnega zatiranja kakršnega jem pripisujejo "meščani" ali "burzuiški" (to je vsi nekomunistični) časopisi prizna, da je šel tja z namenom, da napiše novim rezimom naklonjeno knjigo. Ampak, kar je videl na Grškem, v Jugoslaviji, Madžarski in drugih deželah sovjetske sfere ni bilo prav nič podobno tolikanj opevani "novi svobodi" ali svobodi sploh, temveč enostavna komunistična strahovlada. To so bile greinke "kapljice," ampak mož jih je junaska prenesel ter namesto pričakovane visoke pesmi komunističnim "osvoboditeljem" spisal knjigo, v kateri je razmere v teh deželah naslikal takšne, kakršne je našel in ne kakršne bi rad. Lehrman je v svoji knjigi enako kritičen napram ameriški politiki na Grškem, o kateri pravi, da v isti senci zajezuje komunizem in sili Grke v komunistične vrste. Knjiga "Russia's Europe" priporočam vsem rojakom, ki so dovolj močni, da prenesejo nekaj resnice o sovjetski "demokratiji" v svetodanju na jugovzhodni Evropi.

Agrarna reforma v teh deželah ni bila nič drugačna kot orodje za dosego kolektivizacije poljedelstva, to se pravi v mehanizaciji poljedelstva pod naregimatičnimi metodami na najstrožjo kontrolo države in komunistične stranke, ki pomenita v komunističnem leksičku ENO IN ISTO. Zemlja, ki je bila odvzeta veleposestnikom in razdeljena med kmete, je bila razkosana na takto majhne parcele (od enega do sedmih akrov), da novi lastniki ne morejo shajati. Posledica bo, kajpak, kolektivizacija.

Casopis je povsod v komunističnih rokah razen v Čehoslovaški, kjer je zgodil pod strogim komunističnim nadzorstvom. V Jugoslaviji, Rumuniji, Bolgariji in Albaniji ni več nobenega opozicijskega časopisa. Na Madžarskem in Poljskem je prepovedano pisati proti vladajočim "frontom" ... Radijo je povsod komunistični monopol, razen v Čehoslovaški, kjer se sempatija še sliši kak nekomunistični program ... Tiskanje knjig je z malenkostnimi izjemami izključeno v komunističnem delokrogu, vključivši otroške pesmarice ... Socialisti so prenehali eksistirati kot samostojna politična sila ter se udnjali komunističnemu novemu redu. Kjerkoli se se upirali, kakor se je uprl novim tiranom del rumunskih in bolgarskih socialistov, jih je komunistična stranka brezobzirno strala. Le na Českem se sečišči še upirajo usodi ...

Glavni del dopisa z dne 9. januarja, ki ga je urednik Proletarca namenil "peperku" z motivacijo, da ne more dovoliti "vrtanje odnotraj" — z drugimi besedami ne dovoli, da bi kdo odpiral oči njegovim čitateljem, da v Jugoslaviji pod komunisti ni vse zlasti kar se sveti, kakor jim on poje kot bi bil najet od Tita.

Delavci v teh deželah so prisiljeni vstopati v strogo centralizirane federacije pod popolno komunistično kontrolo, le na Madžarskem in Poljskem je še dovoljeno poslovati pod starim vodstvom, a seveda pod nadzorstvom komunistov ... Solstvo je vse povsod pod neizprosno komunistično kontollo ... Mladinsko gibanje je povsod v komunističnih rokah ... Skratka, komunistični vijaki v vseh teh deželah je krepko privit in komunistični mlinci meljejo ponoc in podnevi ...

II.

III.

IV.

V.

VI.

VII.

VIII.

IX.

X.

XI.

XII.

XIII.

XIV.

XV.

XVI.

XVII.

XVIII.

XIX.

XX.

XXI.

XXII.

XXIII.

XXIV.

XXV.

XXVI.

XXVII.

XXVIII.

XXIX.

XXX.

XXXI.

XXXII.

XXXIII.

XXXIV.

XXXV.

XXXVI.

XXXVII.

XXXVIII.

XXXIX.

XL.

XLI.

XLII.

XLIII.

XLIV.

XLV.

XLVI.

XLVII.

XLVIII.

XLVIX.

XLVII.

XLVIII.

XLVII.

Beg iz žrela smrti

V. Z.

Partizanov glas je slovenes, sam vase zaverovan.

"O tem ne bomo govorili s teboj. Mi smo, kar smo in to tudi ostanemo. Bogu in svoji zemlji zvesti do groba. Bog bo naš platenik!"

"Zelo zakrnjena in trda glava si ti, ki to govorit. Hvala našemu velikemu Titu, našemu prvemu tovariju in Stalinovemu geniju, da ste bitko izgubili, razumeš, izgubili enkrat za vselej!"

"Bog je z nam in on bo dočil, kdo bo zmagal!"

Na to partizan ne odgovori.

Vrata vagonov se zapirajo in vlek se po strugi zverižene doline požene proti Slovenjgradi...

6. Plenitev

V Slovenjgradcu so je vršilo izkreanje iz vagonov. Postaja je bila močno razsvetljena. — Partizanov je kar mrgolevo povsod. Bili so čudno prijazni.

"Nič se ne boje, tovariši, ne bo tako hudo! Ne mislimo vas pobijati, kajti ljudje smo. — Vsak bo šel na svojo občino, tam bo seveda zaslišan, in potlej ga more zadeti prisilno delo, kjer pa ni tako hudo. Lačen ni nihče in kar je glavno: delal bo za narod! Ne svetujemo nikomur bežati, ker bi utegnil beg plačati s-smrtjo; kajti vsak, ki bi bežal, bi s tem dokazal, da ima težko vest zločina nad seboj. Opozorjam pa tudi na naše zasede..."

Fantje so skakali z vozov in partizani so jih urejevali v vrste. Med gostim špalirjem so korakali skozi mesto. Po mestu je mrgolevo partizanov. Po ulicah so bili postavljeni topovi, minometi, težke strojnice. Ljudi je bilo malo na ulici; ura se je bližala polnoči. Električne žarnice so visele nad ulicami, kakor mrtve glave z rumenimi obrazmi. Dolga vrsta 2,000 mož se je pomikala po ulicah brez besede, brez pesmi, brez smeja in bleska v očeh. To je bližosten nočni spred, ki se je končal v mestni šoli. Sobe so bile tako natrpane z ujetnikimi, da ni bilo mogoče leži. Med ujetniki so stali posamezni partizani in opazovali, tudi prisluškivali, kaj bo kdo govoril. — Partizani so bili slabje volje. Spotoma s postajo je bilo ušlo šest ujetnikov in to jih je razjarilo. Ali se bo znova začelo rovarjenje zoper postavljeno oblast? Le kaj si domisljajo? Saj se jim bera z obrazov: Vsi so istih misli, samo priložnost iščejo, kako bi ubežali. Morda so od zaveznikov prejeli celo kaka skrivna navodila? Kdo more tudi zapadnimi zaveznički vsemi zaupati...

Skozi visoka okna šole je prisijal dan. Razgrnilo se je bleščeče majsko jutro. Slišalo se je gostolenje ptičkov z vrtov in nebom nad hišami je bilo visoko in brez oblakov. Po vrtovih so odvetale zadnje jablane, ogrnjene v belo, rahrardeče nadahnjeno tančico. Po mestu so visele državne zastave z rdečo zvezdro. Ljudje so se sprehajali po uli-

DO YOU GET VITAMINS?

Of course you do. Everybody does. Couldn't live if they didn't. The question is, do you get ENOUGH Vitamins? A great many people do not, and as a result, feel bad now, don't!

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
A single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day, furnishes the basic daily quantities of the five vitamins whose requirements in human nutrition are known.

One One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules at your drug store.

AMERICAN LABORATORIES, INC.
Milwaukee, Wisconsin

cah in si nekaj vneto pripovedovali, kakor ob novici kakega velikega dogodka. Vsek izmed začnih je vedel, da govorite o njih, ki so v šolskih sobah stali zbiti kakor vreče v skladisču.

Partizanski častnik je vstopil z neko položem paperja v rokah in iskal imena najbolj izpostavljenih. Imena tistih, ki so organizirali upor zoper njihovo posjetje in vodili brezuspešen boj zoper zmagovali partizanovo. Seveda je zaman oprezoval in izprševal na vse strani sladko in z grožnjami, nihče se ni hotel oglašati.

"Poberite jem vse, kar bi moglo ugotoviti in utrditi njihovo istovetnost! Sploh jem odvzemite vse... kar bi jim moglo služiti za beg!"

Nato se je obrnil proti tisti strani, kjer jih je bilo največ in čakalo na odredbo, kaj bodo ukrenili z njimi:

"Zakrnjeni ste! V naših rokah ste! Nobenega upanja ni na beg in nobena zvijača vas ne bo rešila! Zakrivite zločince, ki so med vami skriti, ki so krivi vsega gorja, ki ga je moral prestatiti naš narod. Zato je za vas samo ena pot: v Ljubljano pred ljudsko sodiščem in nato bo sledila kazen. Vse drugo bi bila blaznost!"

Obrnil se je in užaljen odšel v sosednjo sobo.

Začela se je preiskava, ki se je končala s popolnim odvzemom vsega: hrane, denarja, ur, prstanov, nahrbtnikov. Pred odhodom so prejeli v Vetrinju hrane za tri dni; kolikor je komu še ostalo od nje, jo je izgubil sedaj.

Razcapani partizani so kar drli po sobah in iskali žrtev, da so lahko zamenjavali oblike. Dobromanci so si morali nadeti umazane, ponosenje, na pol raztrganje partizanske oblike, ostane nekdanje italijanske uniforme, kar je bilo zanje veliko poniranje.

"Kaj nimate ničesar jesti? Kaj bomo pa mi jedli?" se je oglasil domobranec, ki je skopuško varoval hrano za hujše dni.

"Tako je povleje. Sicer pa: ali ste vi nas vpraševali, kaj bo moje jedli, ko smo stradali po gozdovih?"

"Vi ste si lahko sami vzeli, mi pa si nočemo in ne smemo."

"Bož že dobil, kadar boš, če boš vreden, oziroma če boš in če boste vti tako kakor se spodobi."

"Ali nam boste ure in denar vrnili? To je naše!"

"Toliko kakor vrabec vrne proso... Kaj boš izprševal!"

"Najprej moramo ugotoviti, kaj je kdo bil in kam spada. Danes boste o vsem tem zaslišani, potem bomo pa že še govorili."

Ves dan 30. maja so se vršila zasliševanja...

Vsek posebej je moral pred nekakšno komisijo, ki je malomarno in pomembno hkrati gledala na prišleca in izprševala:

"Kaj si: vojak ali navaden državljan?"

"Ne, vojak nisem bil."

"Govori resnico, ker ti bomo prišli do živega, čeprav nimaš izkaznice. In potlej si lahko misliš, da bo slabše zate. Če bi bil takoj resnicoljuben, kakor vti trdite, ne bi lagali."

"Če pa rečem, da nisem bil. Kaj bi lagal! Doma sem delal, saj sem sam pri hiši."

"A zato nisi šel k belim, ker si bil sam. Slabo znamenje. Zakaj pa si bežal na Koroško, če imas čisto vest?"

"Upali smo, da nas bodo zaveznički začiščili."

(Dalej pribordnjic)

Three Corner Cafe
1144 EAST 71st ST.

Frank Baraga in John Levstik,
lastnika

Izvrstno pivo - vino - žganje
in okusen prigrizek

Se priporočamo

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

(Nadaljevanje s 1. strani)

SV. LUCIJA OB SOČI. — 26. novembra so pokopali pri sv. Luciji ob Soči Antona Mikuža. Bil je nekdaj večletni župan in nekaj časa deželní poslanec za Tolminsko v goriškem deželnem zboru.

SOLKAN. — V Solkanu so že dvakrat demonstrirali radi premajhne količine hrane. Tudi v Jugoslaviji je težko biti lačen. BREGINJ. — V prvih polovicih decembra so "nove oblasti" počeli odpeljale ženobivšega župana Gruntaria in njegovega brata Franca iz Sedla neznanokam.

Ivan Cankar:

Na pot

V Breginju so odstavili bivše komunistične prigraječe. Ti so bili znani po tem, da so kot partizani ljudem jemali živino za partizansko vojsko, svojo so pa prodajali okupatorju. Sedaj hodijo kot da bi se bili peljali napili. Ni treba praviti, da jih je vse navdušenje za Tita mililo. Vsaj nekaj dobrega so torej naredile "nove oblasti."

DORNBERG. — Cerkovnika in več fantov je Ozna po noči odprala. Vzrok ni znan. Verjetno so mislili, da so res prišli v sredobno deželo in niso imeli o pravem času vode v ustih.

NA COLU NAD VIPAVO. — List "Giornale di Trieste" poroča, da so na Colu in v Dolini Oltici našli tajno skladisčo orodja in municie. Ozna je zaprla več stoljev kmetov. Vojna komanda v Ajdovščini je seveda vse zaplenila. Prebivalstvo teh vasi, od katerih so mnogi bili partizani, pravi, da je to orožje še iz časov osvobodilnih bojev. Drugi pa trdijo, da je bilo to orožje za one fante, ki se ne uklonijo titovcem in čakajo na obračun.

STEVERJAN. — Pred goriškim sodiščem se je moraliza zavgorjati skupina dekle, ki so iz političnih razlogov še leta 1946 napadle sovaščanko Terčič Ano, ki je bila takrat na občinskem uradu v Kojskem uradnica pri zavzemišči upravi. Ker torej ni bila za OF, so jo nahuskane ženske napadle, jih zvezale roke, jo ostrigle in ji raztrgale obliko.

"Na Nemško!" je rekel fant. "Kam koli!" je rekel deklet. "Na Nemško!" je rekel fant. "Kam koli!" je rekel deklet.

Tekko je stopal korak, život je klonil, počna in prša na vse obrazih, je bilo napisano: "Le od tod, le izje, pa kamar koli!"

Kurent je pogledal vse procesijo od začetka do konca; viden je starce in otroke, fante in dekleta; in na vseh obrazih je bilo napisano: "Le od tod, le izje, pa kamar koli!"

"Na Nemško!" je rekel fant. "Kam koli!" je rekel deklet.

Tekko je stopal korak, život je klonil, počna in prša na vse obrazih, je bilo napisano: "Le od tod, le izje, pa kamar koli!"

Lahke in urne so bile romarske noge, veselo upanje jih je priganjalo. Oči so bile svetlejše, zvedri so se lică.

"V Ameriko!" — V odrešenje! — "Kam koli!"

Pesem, mladost, upanje — kakor svetel plamen je planil do nega. Več ni bilo nagubnih lic, ne objokanih oči, ne trepetajočih nog. Napotili so se črni pogrebci; ko so prišli do cilja, so bili beli svetje.

Sonce pred njimi in neskončna svoboda, za njimi ječa in nočuje!

GRADITELJI HIŠ — razstevite dolar!
Dobite MONCRIEF PLIN • OLJE • PREMOG
avtomatično gretje

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, OHIO

te bom mislil, dokler bo še v srcu kaplja krvi. Če umrješ, bom za mašo dal in te bom hrani v zvestem spominu; če pa se kdaj povrnet, ti prinesem kruha in vina, mašne bukve in pisano ruto. Vse sem ti dal in vse bi ti dal, le svoje mladosti ti dati ne smem!"

Dekle je reklo: "Ne glej me tako žalostno, ti lepa domovina, nikar se ne jokaj ob slovensu! Dala sem ti srce in vse najmilejše misli, zakaj bi terjal, o domovina, še moja rdeča lică in moja mlada leta? Kakor zadnja postelja si, domovina, in kakor pokopalisce: v daljnem kraju se napoti romar, da užije življenje; povrne se k tebi, kadar je bolan, večnega počitka —

Kurent je vredil, da je vredil v brikost. Temnejši je bil oblak, vsa črna je bila barka. Oči so ugasnile, pesem je utihnila; v sivo meglo je tonila barka — tako utone upanje v brikost.

Kurent je pokleknil, z vsem životom se je zgrudil, udaril je s celom ob sivi kamen. "Zemlja, zemljica, mati! Če nimaš kruha, daj mi kamen; še ob kamnu bom prepeval!"

"Na barko! Na pot!"

Kurent je gledal za njimi, za veselimi romarji, ki so jadrati v deveto deželo. Še je slišal njih vriskanje. Še je videl sončna jadra. Ali prišel je po nebu siv oblak in zasenčil barko. In takrat je Kurent videl: oči življenja željnih romarjev so bile vse solzne, strmele so na puste laze, na goli kamen. In slišal je Kurent njih pesem: "Se zadnjikrat se nam nasmej, o domovina, uboga, nad vse ljubljena! Nasmej se nam mrtvim! Kaj je brez tebe veselje, mladost in življenje?"

Temnejši je bil oblak, vsa črna je bila barka. Oči so ugasnile, pesem je utihnila; v sivo meglo je tonila barka — tako utone upanje v brikost.

Kurent je pokleknil, z vsem životom se je zgrudil, udaril je s celom ob sivi kamen. "Zemlja, zemljica, mati! Če nimaš kruha, daj mi kamen; še ob kamnu bom prepeval!"

DELO DOBIJO

Za žensko

Razumna ženska, ki bi skrbela za bolno, starejšo žensko, dobiti zasebno sobo, hrano in plačo. Poklicite pred 8:30 zvečer IV 4347 ali IV 6332. (25)

Delo za kovača

Sprejemajo kovača, ki zna lahko kovačka dela in zavijanja. Istotam se vzame tudi HANDYMAN za tovarno. Plača od ure. Atlas Car & Mfg. Co. 1130 Ivanhoe Rd. (28)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Za 2 družini, 4 in 4 sobe, na E. 162, cesti blizu St. Clair Ave. Se lahko takoj vselite. Cena je \$18,000. Velik lot, hiša je v prvoravnem stanju; tudi zimska okna. Za informacije poklicite Drank J. Pokorny, 11814 Buckeye Rd. WA 8555. (27)

Lepa prilika

Na 156. cesti in Lake Shore Blvd. se proda rabi beležni konfekcijska trgovina, ki prodaja tudi sadje in zelenjavo ter ima vse opremo za mesnico. Poklicite za informacije GL 2737. (26)

Stanovanje isčejo

Veteran in žena se morata seliti, pričakujeta kmalu prvega otroka. Prosimo, da poklicite EX 0399 ali EX 9629. (29)

Sobo se odda

KAREL MAUSER

Rotija

Povest

"Nisem jaz kriva, Marjeta, čeprav otroka jaz nosim. Nekdo mora nositi sramoto, da bo nekoč otroku laže."

Rotija se je spomnila spovednikovih besed.

Marjeta pa premaknila roko in trenila z vekami. Zdaj šele je prihajala k sebi.

"Kaj boš naredila?" Marjetin glas je bil suh in hrapav kakor smrekovo lubje, ki ga zvije sonce.

"Nikdar se ne bom poročila, da bo otrok samo moj." Rotija

vorila.

Marjetin toggi glas ji ni šel iz miali.

Malo pred Dražgošami se je Rotija zagledala po cesti. Zdele se ji je, da se na ovinku nekdo opoteka. Le kdo je?

"Tistile ga ima pa preveč", je napenjal Jernej oči. "Ali ni Tine?"

Rotija je zatrepetala, kakor da jo sivina mrazi.

"Tine je", je dahnila in se pritisnila k Jerneju. "Pojdiva raje v gmajno, da se mu ogrevata. Nočem ga srečati. Pojdite.

Vlekla ga je za rokav, toda Jernej ni hotel z njo. "Po cesti bova šla, naravnost po cesti. Kaj nama pa more? Po-

celjusti ga kresnem, če bi jo preveč odpiral."

Jernej je kar rasel.

Tine je Rotijo brž poznal. Nekaj časa je nepremično stal, potlej pa zakolebal naprej. Rotija se je tresla kakor trepetalka.

"Poglej no, punčko, pa z Jernejem! Kaj pa s pankrtom? Ga boš pestoval? Jernej, zibelko teši, namesto, da po Jelovici les podiraš. To sta par, hudič vaju vzemi. Ha, ha — kdo bi si mislil."

Rotija je bila bleda kot zid.

Jernej je odpiral zsta kakor kapelj, stremel v Rotijo in Tineta in ni vedel kaj početi.

Napeto je zrla vanjo.

"Mu bom, ker vem, da po-teptané rože ne vzdigne nobena rosa."

Marjeta jo je ostro pogledala.

"Ne boš se poročila?"

"Ne, ne bom se. Živila bom za svojega otroka. Za Jerneja se ne boj. Nimam ga rada, ka-kor sem nekoč imela Tineta."

"Nimaš ga rada?" Marjeti se je oblačil obraz.

"Pa mu boš tudi to povedala, če bi te sam prosil, da bi bila prijatelja?"

Napeto je zrla vanjo.

"Mu bom, ker vem, da po-teptané rože ne vzdigne nobena rosa."

Marjeta jo je prijela za roko.

"Prisezzi, da ne boš nikdar Jernejeva, tudi če bi ga žačenja imeti rada. Ne morem si misliti, da bi bil Jernej oče Tinovemu otroku."

"Prisežem, Marjeta. Za vse življenje bom ostala sama. Tu-di če bi Jernej silil vame, ga ne boš vzel."

"Zapomni si, kar si mi zdaj rekla. Raje vidim, da te ni nikdar več pred moje oči, kakor da zbežga Jerneja. On nima svoje pamet in tebo ima rad. Toda Tinovemu otroku nočem biti teta."

Za čas je molčala. Rotija je videla samo njene grčaste roke, ki so trepetale.

"Zavoljo kajže bom pa z go-

sopadnjem sama uredila. Vem,

da bi bilo tebi nerodno," je uga-

nila Rotijine misli. "Mialim,

da ne bo preveč nasprotoval.

Pozna Tineta. Tudi jaz te ne

obsojam, zakaj pokora za greh je dovolj velika. Laže je biti mrtev kakor živ nositi sramoto, posebno na Prtovu."

Rotija je vedela, da misli na Jaskovo.

Jernej je prišel dobre volje.

Kožar mu je postregel s slišovko, ki se ga je kar malo prije-

la. Nebo se je oblačilo, cun-

jasti oblaki so se nižali in z od-

hodom ni bilo odlašati.

Rotija je skočila v kajžo po

pripravljene stvari. Bog ve,

kdaj bo spet prišla. Vsačega

je nekaj več vzel. Težko bo,

bo pa v najhujši strmini še

Jernej odnašal.

"Tako; zbogom, pa ne poza-

bi kar sva se domenij."

Marjeta je obema segla v ro-

ke. Rotijino je nekam dlje dr-

zala kakor Jernejevo, potlej se

je pa zasukala in odšla v vežo.

"Predej bova na Kališniku,

bo dež", je presodil Jernej.

"Rakitovec je ves v megli."

Rotija ni nič rekla. Zavila

sta s travnika proti Dražgošam.

Ponujal se je veter. Pod jab-

lano ob kolovozu je ležalo od-

padlo sadje. Jernej je pobral

nekaj najlepšega. Ne segnije

koj, v senu se pa lepo uleži. Za

žejo je dobro.

"Nič nisi zgovorna, je pija-

ča razvezala Jerneju jezik.

"Koj bo krajša pot, če se bova

menila."

"Dovolj bo še časa zato. V

strmini bova morala tako več-

krat počivati."

"Saj ti bom pomagal. Nalo-

žila si se, kakor da ne misliš

nikdar več iti na Prtov."

"Saj morda dolgo ne bom

šla", je bila Rotija kratka, če-

prav bi rada govorila. Toda

Jernej je dišal po pijači in ni

hotela, da bi se preveč razgo-

va že prišla na vrh, saj ti bom

jaz koš nesel. Toda Tine!

Kako te zmerjal! Škoda da ga ni-

sem kresnil po čeljusti."

"Saj je res, kar je rekel. Ti

še ne veš, Jernej."

V tem hipu se je zasmilila

sama sebi. Jernej je samo str-

mel v njene solze, potlej pa del

svoj oprtnik v njen koš in obo-

je zadej na hrket.

"Dež kaplja, pojdiva, da ne

bova preveč mokra."

Do Kališnika ni več ziplil be-

sede. Rotija je slišala samo

njegovo globoko dihanje in

skripanje koša. Po listju je

brenkal dež.

"Lahko noč", je dejal Jernej

ob koči. Rotija mu ni odgo-

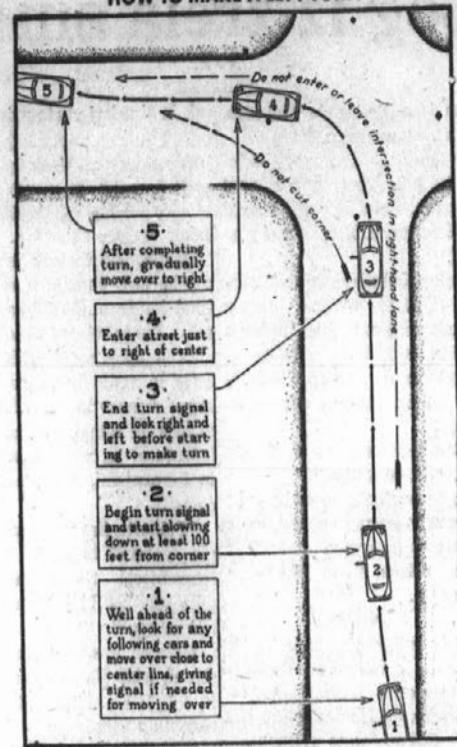
govorila. Počasi se je obnila

proti Mošenjski Planini. Jer-

neju se je zdelo v temi, da

je koš večji od Rotije.

HOW TO MAKE A LEFT TURN

5. After completing turn, gradually move over to the left.
4. Enter street just to the right of the center line.
3. End turn signal and move over to the left before starting to make turn.
2. Begin turn signal and start slowing down at least 100 feet from the corner.
1. Well ahead of the turn, look for any following cars and move over close to the center line, giving signal if needed for moving over.

(Continued from page 1)

THE MAY CO'S BASEMENT

Našli boste mnogo novih in popularnih stilov v tej skupini

VSE-VOLNENIH**Suits**

16.00

- 100% Vse-volneni Shetlands
- Mere za dekle in žene

To je delo nove mode, ki vas bo razvesilo. Vsi "jackets" imajo popolne podlage, robi so krásno obšiti. "jackets" so polne mere in daljši, nekateri z podloženimi boki. In krila so v novi dolžini z prerezimi ob straneh za daljše, lahkejše korake. V Coral rdeči, sivi, Powder mori in Kelly barvi. Mere 12 do 18.

Zaljubljeni ostali:

ANNA GRDANC, soprona;

HČERE in SIN.

Cleveland, O. 6. februarja 1948.

Dragi soproni in ljubljeno občo, srečo, ki vedno za vas je skrbelo, devet let že podliva v grobu, mesto zaseden je večni mokri. Izhodnik je žalos počnila moč. V mizu bojem sledijo počivalj in prosi pri Bogu za vas.

Žaljubi ostali:

ANNA GRDANC, soprona;

HČERE in SIN.

Cleveland, O. 6. februarja 1948.

A. GRDINA & SINOVI

Pogrebni zavod

1053 EAST 62nd ST. HENDerson 2088

Ambulančna poslužba podnevi in ponoči

Ustanovljeno 1908
Zavarovalnino vseh vrst vam točno praskrbi

HAFFNER INSURANCE AGENCY

6106 ST. CLAIR AVENUE

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

Nekoliko neregularne moške fino pletere bombažne ribbed

T-srajce

79c

Prodajale bi se po 1.00, ko bi bile perfektnne ...

Majhne, srednje in velike mere v teh finih bombažnih T-srajcih, ki imajo okrogel ovratnik. Kratki rokavi, samo bele. Nekoliko neregularne iz 1.00 skupine. V resinci dober nakup za 79c.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN-HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

The Bells of St. Mary's

SHOW PRESENTED
NEXT SUNDAY

The Vitus Variety Revue, sponsored by St. Mary's Athletic Club will be presented next Sunday, February 8, at 8:00 p.m. in the Slovenian Hall on Holmes Avenue.

The entertainment will consist of a two hour revue. There will also be dancing by the popular Hrovat Band. The show and the dancing both can be had for 75 cents.

This will be the last parish affair before Lent. The Revue was presented in St. Vitus and everyone who saw it claims that it was good.

There will be a special show for the children at 3:00 p.m. Sunday.

SCOUTS AID D. P. S.

The St. Mary's Cub Scouts and several of the Boy Scouts have been collecting newspapers recently. The funds from these will be used to purchase food and candy for parcels to be sent to a group of Boy Scouts in the displaced persons area in Austria.

The Cub Scouts will help pack these things at the regular monthly pack meeting on Thursday, February 19 at 7:30 p.m.

COMMUNION SUNDAY

Sunday, February 8, the Cubs and Boy Scouts Troop 285 will receive Holy Communion in a group at the 9 o'clock Mass. Breakfast will follow.

Josephine Turner, Secy.

TICKETS FOR THE VITUS REVUE ARE STILL AVAILABLE. HUNT AROUND THE NEIGHBORHOOD—EVERYONE WE KNOW HAS THEM OR KNOWS WHERE TO GET THEM. THERE ARE BOUND TO BE SOME LEFT!

HUMBLEST APOLOGIES... to Miss Anne Pierce. Last week you told us that the Bluebirds were with-

(Continued on Page 6)

Named to Committee of U. S. Savings & Loan League

Word was received here this week that Paul J. Schneller, secretary of the St. Clair Savings & Loan Co., 6235 St. Clair Ave., was appointed to the Savings Association and Co-operative Bank Management committee of the United States Savings and Loan League.

The appointment, made by U. S. President Ralph M. Smith of West Sommerville, Mass., included the naming of managing officers of 20 local member companies and associations to committees. Mr. Schneller is also past president and present treasurer of the Cuyahoga County Savings and Loan League.

We received several letters and would like to thank everyone of the mothers who wrote and corrected the error. The mothers had nothing but praise for Anne's work, and we admit that it was well-deserved praise.

One of the letters is reprinted in part below:

"For the last year and a half she (Anne Pierce) has very capably supervised the Group and up to this time still is. What the group does need is better co-operation from the mothers. So come on mothers with daughters ranging in age from 7 to 10, let's get together."

"Mrs. Henry Grzybowski."

Thanks for the letters. It shows that you're interested in what goes on in the parish. Again our humblest apologies.

JUNIOR SODAITY

The Junior Sodaity held their annual meeting on the 20th of January at 8:00 p.m. in the Study Club Room. They following will take office in February:

Prefect, Frances Vrak replacing Veronika Avsec; Vice-prefect Mary Elizabeth Giliha taking over from Mary Stranac; Secretary, Irene Anne Walter; Treasurer, Marilyn Russ; Treasurer, Alice Grosel, taking the place of Jean Rutter; Social Life Chairman, Alice Firnhoft, who takes over from Mary Therese Jaksetich, and Our Lady's Committee Chairman, Evelyn Roberts replacing Irene Anne Walter. In charge of publicity is Bernadette Koenig.

(Continued on Page 6)

Norwood Community Council

J. F. Fifolt

The following communication has been received from Oliver J. Meister, Lieutenant of Police, Public Relations Unit of The Cleveland Police Department under Chief of Police George J. Matowitz:

The Cleveland Police Department solicits your cooperation in combatting the mounting tide of traffic accidents. Let your help a life may be saved. Let us make Cleveland the safest large city in the United States.

"Let the Public Relations Unit provide an interesting program on traffic safety at the next meeting of your group. All your group need provide is a single 110 volt alternating current outlet, and we will send two uniformed police officers with the necessary equipment and sound film to show some of our interesting movies. There is no charge for this service.

"A special safety program: the 'Traffic Quiz' has received an enthusiastic response from many groups. In this program members of the audience are quizzed regarding traffic laws and safety facts. Participants giving incorrect answers are required to pay a small fine which may be added to the treasury of the organization sponsoring the program, or which may be awarded as grand prize for the correct answer to a 'jackpot' safety question.

If your group would enjoy one of these interesting programs call MAIN 1270, line 415 (or ask for Public Relations). We will be glad to arrange for either of the above mentioned programs. It will be to your advantage

to request your booking at least two weeks in advance so that your request can be honored without conflict with other requests on hand.

"If you are not responsible for the planning of any program, please call this service to the attention of some person on the program committee. Only thru the cooperation of all can the traffic toll be reduced."

The writer saw a showing of the movie mentioned and would suggest you arrange to have it exhibited at one of your meetings.

New Lingerie Shoppe

A much needed lingerie shoppe in the Grovewood Ave. section will be open on February 14th, when Mrs. Mathew Ermakora opens "Josie's Lingerie Shoppe" at 17201 Grovewood Ave., Mrs. Josephine Ermakora is the daughter of the well-known Mr. and Mrs. Frank Major of Edina Ave.

Chicago. — A 137-year-old locomotive is being repaired here, which is fired with wood. In 1848 it was sent from New York to Chicago to open a new route toward the West. This year they will celebrate the 100th anniversary of this event and the locomotive will be the center of attraction.

Chicago. — Orville Wright, 76 years old, died last week. With his brother Wilbur, they built a plane in 1903 and on Dec. 17th. of the same year, rose up in the air with it, the first plane with the propeller to get up in the air, although it was up only 12 seconds.

Rome. — Italy and U.S. signed a treaty of friendship, trade and navigation. The treaty is the first signed by U.S. with any European country since the war and the first signed by Italy since Fascism.

London. — Radio Moscow said that Russian astronomers in the Kazakhstan Republic have made observations of the stars and planets which enable them to affirm there is vegetation on Mars and probably on the moon.

Washington. — Washington reports that they have been assured that Mrs. Emma Debelak, an American citizen and her son Stephen, were not sentenced to death in Yugoslavia just prior to their departure for America as reported from Belgrade.

Today Mr. and Mrs. Frank Mervar of Frank's Dry Cleaners are celebrating their 30th wedding anniversary. Congratulations and many more of them!

Last Saturday night

LAKE SHORE POST NO. 273

A HERO COMES HOME
The body of one of our neighborhood heroes, Stanley J. Zupancic, son of Mr. and Mrs. Ignatius Zupancic of 6708 Bonita Ave., has arrived home. A military funeral will be conducted tomorrow, Feb. 8, by the Lake Shore Post and the Cleveland Graphite Bronze Post, at a 9 o'clock requiem Mass at St. Vitus Church.

Members wishing to pay their last respects may do so tonight at Grdina's Funeral Home.

The entire membership of the Lake Shore Post extended their deepest sympathies to the bereaved family.

All members are urgently requested to take an active interest in our current campaign for new members. Each member should try to enroll at least one veteran, and don't forget to invite all your friends who are vets, to our "Open House" which will be held on March 4. Plenty of entertainment and refreshments will be provided. Admission is free.

Now for the news you've all been waiting for. The —

MARDI GRAS

MASQUERADE BALL

When: Saturday, Feb. 7
Where: American Legion Hall
Time: 4:30 p.m.
Music: Melody Pilots
Price: 50 cents

Result: A whale of a good time
All Legion members and friends are most cordially invited to this gala Masquerade Ball.

The Melody Pilots are sponsoring a "Rendezvous Dance" on Sunday, Feb.

8, at the Slovenian National Home on 8th off Union Ave. Admission price is only 75 cents per person. A grand time is assured to all.

This is the final reminder to all members that our next regular monthly meeting will be held next Thursday, Feb. 12 at 8 p.m. sharp.

At long last the Post has finally bought a Ping-Pong table. Now all you Table Tennis enthusiasts can play the game to your heart's content. Come on any night that the club is open and have fun. And don't forget our Friday and Saturday night dances that are being held for your pleasure. Bring your friends, too.

Wedding Bells

Mr. and Mrs. John Pierman of 1245 E. 172 St. announce the marriage of their daughter Rose Ann to Mr. Hubert Silva, son of Mr. and Mrs. Anthony Silva of Ashtabula, Ohio at St. Mary's Church on Feb. 7th at 9:30 a.m. Friends are invited to the Mass.

The wedding is being planned for July.

Engagements

Mr. and Mrs. Frank Nagy announce the engagement of their daughter, Helen, to Mr. Rocky de Luciano.

Mr. and Mrs. Andrew Ujeic of 1417 E. 68 St. announce the engagement of their daughter, Rose Marie, to Mr. William E. Bals, son of Mrs. Theresa Bals of 15401 Lucknow Ave. The wedding is being planned for July.

That Was a Blizzard!

Vanceboro, Me. — Eight feet of snow fell in a single storm here in Feb. 1888.

It established a snowfall record for the nation which still stands. The 96 inches of snow fell during a blizzard that lasted three days.

STANLEY J. ZUPANCIC

SUNDAY IS HOLY NAME DAY AT 9:00 O'CLOCK MASS

The Seniors and Juniors of the St. Vitus Holy Name Society will receive

Holy Communion in a body at the 9:00 o'clock mass this Sunday. We will meet in the school at 8:45.

MEETING WELL ATTENDED

The last meeting of the Seniors was

well attended. Our new proxy, An-

THONY BAUMK, means business. He

stressed the spiritual values of our

Society above the activities. Plans for

the year were discussed. A complete

program of our dates for the year will

be found in our Calendar of Events

in our room. Our program is quite

extensive. Every month in the year

will show some activity — if nothing

more than our meeting dates and

Communion Dates.

ST. VITUS PARISH BOWLING LEAGUE

KOLLANDERS WITHIN ONE POINT OF LEAD AS THEY WIN, WHILE THE CIMPERMANS LOSE

Several upsets marked the even-

nings rolling. The Grdinians upset the

carp by taking all four points from

the uncertain Norwood Appliances. In

a good upset the Clover Dairies white-

washed the faltering Jimmy Slapnik Florists.

The Kollander Agencies

downed the Brodnick Bros. by

taking 3 points from them and losing

the first game by only 2 sticks.

The Cerne Jewelers took a close series

and three points from the slipping

Orazems. The Malenseks were lucky,

by winning the first game by a large

enough margin; they managed to tie

the Golden Gophers with 2 points

apiece. The General Roofers put the

skids under the leading Cimperman

Markets and pulled up with a three

point win.

The Kollanders are within 1 point

of the lead. The balance of the teams

are stretched around in the standings.

Only 13 points separate third and last

place and only 6 points are between

third and ninth places.

CLOVER DAIRIES HIT EVE'S HIGH GAME AND SERIES

The Clover Dairies, our last place

team for the moment, put on a big

show as they trounced the Jimmy Slap-

niks. The Dairies hit the evening's

high game, an 854, and bunch-

ed it with 801 and 863 games to net

a sweet 2547 series which was high

for the night. Big guns were Al (Chick) Meglich 526,

Jimmy Miklavic 504, and L. Sterle

511.

Vic Melle of the Malenseks won

all individual honors by blasting a

223 game in his sizzling 590 series.

Other high games and series were

hit by the following: Ed Vidmar 214-

562, Bill Tercek 510, W. Plavan 539,

Stan Merhar 203-530, Chuck Kukucka 570, Ray Suhadolnik 525, S. Stokel 508, E. Baron 220-541, R. Albert 501, Hank Szymanski 524, Gus Skufca 531.

TEAM SCORES:

This and That from Washington

By Congressman Frances P. Bolton

AFTER very careful study of all the elements involved, the Republican Majority has offered a tax reduction bill based, I understand, upon less loss in revenue than the deficit expected by the Administration. It is stated that if taxes are reduced by \$4.5 billion and if the budget is cut by \$3 billion there would remain a surplus in fiscal 1949 for a debt reduction of \$3.3 billion. This debt reduction would be in addition to at least \$6 billion devoted to the same purpose in the current fiscal year 1948 on the assumption of a loss of revenue of \$1.5 billion from tax reduction up to June 30, 1948. This would make possible a debt reduction of over \$9 billion, possibly \$10 billion, while the proposed tax reduction for the same period would total \$6 billion. 77 per cent of the relief given in the bill is for those with incomes of \$4,000 and under. Reductions range from 30 per cent in the low income brackets to 10 per cent in the high brackets.

OUR FELLOW OHIOAN, Henderson Carson of Canton, has introduced a bill, H. R. 4928, to remove certain technicalities in existing law so as to permit the reimbursement of producers of critical materials and metals for use in the prosecution of the war on the basis intended to be paid them when the Contract Settlement Act was originally prepared. Only a limited number are affected but the matter is vital to most of them.

THE HOUSE passed H. R. 4044 setting up a commission to handle war claims and providing relief for Americans who were injured in the Pacific area. Hearings on health bills are being held in the Senate Committee on Labor and Public Health.

New House Reports available are No. 1270 a preliminary report on the fuel oil situation; No. 1272 House Committee on Interstate Commerce on the transportation situation in Alaska.

The Government Printing Office, Washington 25, D. C., has available copies of the official booklet, "Nazi - Soviet Relations," should you be interested enough to send them the necessary dollar.

INTEREST in a strong air force continues along various lines. Certain senators and congressmen are urging a 70-group force instead of the 55-group force covered in the budget. The President's Air Policy Commission added 27 National Guard and 34 Air Reserve Groups by the end of 1952.

ST. VITUS

(Continued from Page 5) way so far as the refreshments were concerned, the punch was delicious. It had better be. (Father Tom sampled three glasses.) Bob Matic loaned a hand in preparing it. The only compliments heard were the girls moaning over the runners in their nylons, but nevertheless we can't complain . . . we all had a swell time!

Everybody hopes St. Vitus will have some more of these get-togethers. These dances surely encourage the boys as well as girls who never wanted to learn how to dance before, to try now!

ST. VITUS MOTHERS CLUB

We wish to congratulate Mrs. Zak on winning the hand made afghan. Mrs. Farrell who won the Infant Jesus of Prague and Mrs. Julia Muchitz, the pillow cases. And our sincere appreciation to all who helped make the affair a success it was.

Mrs. Zile and Mrs. Paletie were the very capable ladies who approached the guests with tickets to sell on the prizes. It seemed that Mrs. DeFrane was kept very busy with winners in her sections.

It was nice to have us Mrs. A. Zalokar, and hello to Mrs. M. Mensinger, Mrs. P. Roic, Misses Marie Etrojnik, Skully, Zalokar, Novak, Pevec, Slapniks, Flynn, Mrhar.

To all the friends that donated the wonderful prizes President Mrs. Buckley wishes to express gratitude in behalf of the Mothers Club of St. Vitus.

REPORTER.

Baraga Glee Club Calling All Friends For February 8th

Here's your last chance to make before the Lenten season commences! Round up your "gang" of friends, then call Miss Valerie Per at EX 1961, tell her how many reservations to place for you and you'll be assured comfortable seating accommodations at a table. We know you all enjoy community singing, so there'll be plenty of it to give you an opportunity to exercise your vocal cords. There'll be a short stage program in which the Radio Quartet, Glee Club Sextet (minus one member), the Four Feathers Quartet, our Trio, and Dolores Hlabec, soloist will be featured. No evening is complete without a snack to our faithful "friends of the kitchen." Mrs. Hrastar, Mrs. Brancel and Mrs. Pchiar have promised to make "mounds" of good ole-fashioned "krof" and tasty Slovene roast-beef sandwiches. Matt Milnar's orchestra will provide appropriate music for the terpsichoreans, whose enjoyment is never complete without a few waltzes and polkas. All told, we think that our traditional Pre-Lenten affair is the finest way to wind up the social season. Tickets (fifty cents) may be obtained from any of the club members. We repeat—don't forget to make your table reservations in advance or you may be disappointed on the evening of February 8th!

MEMO TO MEMBERS:

You are all expected to be present this evening (Friday) at the school hall immediately after Novena services, at which time we will set up the

SNODDLES

RENDEZVOUS DANCE

SUNDAY, FEBRUARY 8, 1948 AT 8 P.M.

AMERICAN NATIONAL HOME

80th St. off Union Ave.

Music by the

MELODY PILOTS ORCHESTRA

Price 75c

PILES

Hemorrhoids

and kindred ailments healed electrically after other methods have failed. No hospital bills, no cutting, no acids, no burning, no loss of time. Results quick, sure, lasting.

DR. W. E. TREDER, E. T.
15515 DETROIT AVE., LAKWOOD
Just West of Arthur Ave.

EDUCATIONAL

ACQUIRE another language for personal refinement, business needs, travel enjoyment and social distinction.

FRENCH-SPANISH-LATIN

Also English for New Americans

Conversational English

Correction of Foreign Accent

Phonetics for New Americans

Evening courses; small classes or

privates lessons; new classes com-

mencing. Trial lesson-free.

STANDARD SCHOOL OF LANGUAGES

6603 Detroit Ave. (up), Suite 6

Phone ME 2345.

DEATH NOTICES

Abram Anton — Father of Mary Culcar, Veronika Hobar, Joseph. Residence at 3915 E. 97 St.

Jerne, Rose (nee Koritnik) — Wife of Louis, mother of Christine Koci, Louis, Stanley, Stephanie Lynn. Residence at 19702 Kildeer Ave.

Oster, Frank — Husband of Mary, father of John, Joseph, Mary, Ann Dressel, Josephine, Jean. Residence at 7600 Myron Ave.

Piskur, Ignatius Sr. — Husband of Frances (nee Zagorjan), father of Ignatius, Joseph, Anthony. Residence at 1065 E. 69 St.

Sablock, Charles — survivors: wife, daughter and son. Residence at 19105 Shawnee Ave.

Strel, Joseph J. Sr. — Husband of Frances (nee Stebla), father of Joseph, Frances Kase, Marie Court, Josephine Quinn, brother of Angela Ketchick. Residence at 1323 Russell Rd.

Zaje (Zatz) John — Husband of Mary (nee Skele), father of John, William. Residence at 1397 E. 39 St.

HOTEL ROOMS AVAILABLE

Singles — \$2 up

Doubles — \$3 up

Dining Room and Bar

Free Parking

IMPERIAL HOTEL

F. H. WITTENBURG
"WIT" TO YOU

1931 E. 79th Street

GA. 7641

"We're Glad"

Offer You A New 1948
Kaiser, Frazer, Manhattan

Demonstrate Our Cars
Anytime

Allow Full Value For Your
Old Car

Deliver Without a
Trade-In

Guarantee Date Of
Delivery

Call At Your Home or
Business

Prove to You—Our
Cars Are The—

"Best Buy Today"

Stop In—Phone
Write In

For Courteous Attention

RAYMOND-LAKE MOTORS, Inc.

1111 CARNEGIE AVE.

CHerry 6690

Open 'Til 9 P.M.

Radio Washer Sweeper

REPAIRS — PARTS

All Types of Refrigeration
Service

MALZ ELECTRIC

6902 ST. CLAIR AVE. EN 4808

A. PAUL TINCER

Handwriting Expert

Expert, All Questions of Forgeries

Age of Inks, Paper, Typewriting, Court Photographs

Nights—HE. 1622

GUARDIAN BLDG.

MAIN 7696

Turnabout Dance

Sponsored by

NOTTINGHAM CADETS LODGE NO. 14 SLU

SUNDAY, FEB. 8, 1948,

at 8 P.M.

Slovenian Society Home on Recher Ave., Euclid, O.

Music by AL STRUKEL & HIS SEXTETTE

Donation 65c

BEROS STUDIO

FOR FINE PHOTOGRAPHS

6116 St. Clair Ave.

Tel. EN 0670

MAX'S AUTO BODY SHOP

MAX ZELODEC, Prop.

1109 E. 61st ST.

Tel. UTah 1-3040

Auto Body Repair and Painting

1st Class Job!

NEW ADDING MACHINES NOW AVAILABLE

Small portable models

R. C. ALLEN and

REMINGTON

PORTABLE TYPEWRITERS

ROYAL and CORONA

MODELS

The American Typewriter

Service Co.

344 ENGINEERS BLDG.

Call Bill Delly at CH 4132

LOUIS SRPAN

TAILOR

17822 Marcella Road

KE 4311

Charles & Olga Slapnik

FLOWER SHOP

FLOWERS FOR ALL OCCASIONS

6826 St. Clair Ave. EX 2124

NEW COAL AND GAS FURNACES

Blowers and Conversion Burners

Minn. Honeywell Thermostats

ALL MAKES FURNACES REPAIRED

Reconnected and Vacuum Cleaned

GUTTERS AND SPOUTING

613 E. 99. St.

GL 7630

By Cy Hungerford

SUNDAY, FEBRUARY 8, 1948 AT 8 P.M.

AMERICAN NATIONAL HOME

80th St. off Union Ave.

Music by the

MELODY PILOTS ORCHESTRA

Price 75c